

M. T.

131

TH. ZĚLINSKIJ:

STARÝ SVĚT A MY.

(ДРЕВНИЙ МИРЬ И МЫ.)

PŘEDNÁŠKY O ANTICE.

Z DRUHÉHO VYDÁNÍ SE SVOLENÍM AUTOROVÝM PŘELOŽIL

Dr. FRANTIŠEK NOVOTNÝ.

V PRAZE

NÁKLADEM ČESKÉ GRAFICKÉ AKC. SPOLEČNOSTI „UNIE“

1910

61 2806
10

OBSAH.

	Strana
Přednáška první	4
Úvod: Stanovení úkolu. — Tři antithese. — Vox populi — vox Dei. — Větší a menší „já“ společnosti. — Obecné jménění a sociologický výběr. — První antithese: Vzdělávací význam antiky. — Údaje historické zkušenosti. — Námítky. — Různost cílů. — Vývoj klassického vzdělání. — Kriteria vzdělávací síly předmětů: psychologie a psychologické vědosloví. — Význam spojení: „vzdělávací význam“. — Princip profesionální a princip vzdělávací. — Určení střední školy.	
Přednáška druhá	21
První antithese: Pokračování. — Antika ve škole. — Staré jazyky jako takové. — Associační a appercepční metoda studia jazyků. — Relativní cena cizího jazyka jakožto doplnění k materškemu. — Absolutní jeho cena jakožto pokrmu pro rozum. — Průzračnost pravopisu. — Průzračnost flexe. — Výjimky. — Zákonitost linguistických jevů.	
Přednáška třetí	33
První antithese: Pokračování. — Lexikální podstata starých jazyků. — „Jazyk — zpověď národa.“ — Jak se odráží duše národa ve slovech jazyka. — Jak se v nich odráží život národa. — Syntaxe. — Emancipace myšlenky. — Poměrná negrammaticnost ruštiny. — Stilistická cena jazyků. — Antická „perioda“ jako škola stylu. — Nebezpečí ochuzení a boj s ním.	
Přednáška čtvrtá	51
První antithese: Dokončení. — Čtení památek. — Originály a překlady. — Co lze překládati a čeho nelze překládati. — Paedagogicko-mravní hledisko. — Morální, amorální a nemorální předměty. — Přesvědčivost. — Paedagogicko-intellektuální hledisko. — Intellektualismus a universalismus. — Historická perspektiva. — Optimismus. — Cit pravdy: jeho dva požadavky. — Závěr.	

Přednáška pátá 68

Druhá antihese: Kulturní význam antiky. — Heslo: ne norma, nýbrž símě. — Antika jako společná domovina národů evropské kultury. — Antické náboženství: křesťanství a pohanství. — Antická mythologie: přežívání mythologických forem. — Antická literatura jako základ theorie slovesnosti. — Duch antické historiografie: „pravda — oko historie“. — Zvláštní důležitost tohoto principu pro přítomnou dobu. — Hottentotismus a škola.

Přednáška šestá 83

Druhá antihese: Pokračování. — Duch antické filosofické literatury: přesvědčivost. — Zákon cti myslitelovy. — Antická filosofie: její universalismus, Antická ethika. — Ethika předsokratovská, sokratovská a křesťanská. — Jejich důležitost pro ethiku budoucnosti. — Antické právo. — Právníci-řemeslníci a právníci-myslitelé. — Antická politika. — Antika a optimismus.

Přednáška sedmá 100

Druhá antihese: Dokončení. — Klassicismus a antika. — Architektura a princip strukturativní poctivosti. — Skulptura a malířství; princip přirozenosti a princip idealismu. — Umělecký průmysl: princip odůševnělosti. — Ušlechtění moderní kultury antikou. — Třetí antihese: věda o antice. — Její úkoly v minulosti, v přítomnosti i budoucnosti. — Vzrůst její zajímavosti úměrný s jejím propracováním. — Její universalismus.

Přednáška osmá 117

Závrér: — Nynější společnost a antika. — Podvod a nedorozumění. — „Antiky není potřebí.“ — „Antika je nesnadná.“ — „Antika je zpátečnická.“ — Otázka o „zkažených studentech“, — Sociologický význam střední školy. — Lehká škola — sociální zločin. — Ideál školské organisace. — Antika jako nástroj pokroku. — Mythus o pokroku.
